

Enis Batur

Göl Yazı

ÇAPRAZ İLİŞKİLER KAFESİ

katır metin

YAZAR EVİ

1

Hayatım kendimdeki bölünmelerin arasında yalpalayarak geçti. Zamanla içnüfusum arttı ve herkes özerk bir yaşama sahası kurdu, geliştirdi imgelem haritamın bir köşesinde; yerleştikleri noktalarda evler inşa ettiler boşlukta, adreslerini pekiştirdiler; kimi dural çünkü yerleşik bir düzeni seçti, kimi hareketli çünkü sonsuz seyyah, aynı dönme dolap, durmadan gittiler ve hep gerisin geri geldiler — bir aşamadan sonra onları ben denetlemedim. Biribirimize karışmadan, sıçramadan, bulaşmadan apayrı yolları katedebilir miydik, olmazdı, olmadı.

2

Bursa Nilüfer belediyesine bağılı kültür merkezinin sorumluları, yazdıklarından hareketle bir sergi düzenleme isteğıyle kapımı çaldıklarında, tasarım çalışmasının inşası henüz tamamlanmamış bir labirent formatında düşünülmesini önermişim. Sonuçta, önerim beklentilerimin çok üstünde bir beceriyle icra edildi, o kadar ki, serginin açılışı için Bursa'ya gittiğimde şaşkınlığımı gizleyemedim. Gecesi, uzun süren keyifli bir kutlama yemeğinin ardından, duygusal ve fiziksel açıdan epey yorgun, otel odasında uykuya daldım, orada açılan dün perdesinde yeniden sergi kokteyline katıldığımı gördüm, bütünüyle bir *replay*'di bu, bir temel farkla: Konukların arasında dolaşırken görünmez, saydam bir kütleydim, kimse varlığımı seçemiyordu. Uykumun içinde, düşümden bir an uzaklaşarak mı, sabaha doğru uyanma aşamasına geçerken mi bugün de bilmiyorum, serginin ölümünden sonra düzenlenmiş olduğunu *anlamıştım*.

3

Oysa bugün *bunu* yazabildiğime göre *öyle* değildi. Bazan dün gerçekten gerçek olur, ilk deneyimim sayılmazdı. Sergi açılışından bir hafta sonra, uygulama gereği, bir söyleşi yapmak üzere yeniden Bursa'ya dönmem sözkonusuydu; merkez yöneticileri benden yakında açmayı umdukları bir "yazar evi"ne gözetmamı ve yurtdışında kaldığım benzeri yazar evlerinden edindiğim görgüyü onlarla paylaşmamı dilediklerinde, sahici bir gönüllülikle kabul ettim: Yazar evi Apolyont'taydı, beni Mudanya'da karşıladıktan sonra doğrudan göle gidilecekti.

4

Apolyont benim ilk gölümdü. Çocukluktan ergenliğe geçiş döneminde, her kış Uludağ'a ailece gidişlerimizden birinde, belki de dönüşümüzde ama, kıyısında biriki saat konaklamıştık, belleğime mihlanan görüntü hiç silinmedi: Gökyüzü gölyüzüne sonsuz bir tül perdeyi çağrıştıran bir sis tabakasında kapaklanmıştı. Başka göllere yolum düştü sonraki yıllarda, bazılarında sokulmuş otellerde, hanlarda kaldığım oldu, her seferinde sisli Apolyont'u anımsadım, o görüntüyü durmadan rötuşlarla kayıt defterindeki yerinde sağlam, kalıcı, ısrarlı kılmayı denedim.

5

Yol levhâsında “Gölyazı” yazıyor. Koyu ulusalcı zihniyetin çıkardığı yasalarla *asil* adı silinen sayısız yerleşim yerinden biri. Adı silinmiş ne ki, yurttaşları püskürtülmüş, sakinleri sürgüne gönderilmiş, kökleri böylece kazınmak istenmiş köyün kıyı yolunda ağır ağır ilerliyor, görkemli bir kilisenin önündeki genişçe alanda duruyoruz. Yapılar canlı organizmalardır, bakım isterler; bütün müminleri sırta kadem bastığında, Apolyont’un Rum Ortodoks kilisesinin ana kapısına zincir bağlanmış, metruk kütle yıldan yıla düşkünleşmiş, çatısı çökeyazmış, duvarları şişmiş, taşları çatlamış; bereket iş işten geçmeden onarım kararı çıkmış, çalışmalar başlatılmış, artık bir konser salonu olarak kullanılma-ya hazır tepeden tırnağa elden geçirilmiş yapı. Yanıbaşında, iki katlı müstemilatı: Büyük olasılıkla geçmişte papazın yaşadığı konuttu. *Yazar evi* burası. Kapıyı açarlarken, içimden, sessizce, her yazarın bir papaz yanı olduğu düşüncesi geçiyor. Üst kat penceresinin arkasında bir siluet belirip kayboluyor sanki.